

OBSAH

Duch a slovo	3
Životy svätých	5
Otázky a odpovede	7
Betlehemský plač	8
Z redakčnej pošty	9
Otec Ignatij	10
O odvahe	11
Detská stránka	13
Významné biblické mestá	18
Rodičovské blahoslovenie (po- žehnanie)	20
Cestami Pravoslávia	21
Chudobné ženy	22
Zo života skupín	24

„Čokoľvek ste urobili jednému
z týchto mojich najmenších
bratov, mne ste urobili“.
Mt 25,40

rodina Hudáková, Kolbovce 500 Sk
Bohuznámy 100 Sk

Spasi Vás Hospodi!

Obálka: Prednáška na Levočskej púti

ISTINA

*Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
ročník XIII./2008*

hlavný redaktor: *Anna Dercová*
zástupca hl. redaktora: *Bc. Andrea
Gmotričová*

redaktori: *Mgr. Zuzana Sadilková, Mgr.
Marián Derco, Mgr. Viera Pasterová,
Darina Piterová - Bučková, Alexander
Haluška, Zdenko Varga*

pokladníčka: *Anna Kerekaničová*
technický redaktor: *Marek Kundis*
detská stránka: *Mgr. Mária Balodánská,
Bc. Andrea Gmotričová*

Vydáva:

*Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
tel.: 0948 509 980*

e-mail: istina@post.sk
IČO: 17075947

S blahoslovením Jeho Vysokopre-
osvietenosti Jána, arcibiskupa
prešovského a Slovenska.

Vychádza 12-krát do roka.
Ročný príspevok 144,- Sk.

*Vaše finančné príspevky
posielajte
na adresu redakcie:*

*Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS,
redakcia ISTINY
Bayerova 8, 080 01, Prešov,
prípadne na účet Istiny:
10073-7716060/4900.*

Cirkevne schválené.

*Redakcia si vyhradzuje právo upravovať
príspevky v súlade
s učením Cirkvi.*

Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

*Vydávanie je povolené Ministerstvom
kultúry SR pod číslom 2354/2000.
ISSN 1335-6739*

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

Prečo, prečo? - dni a noci rozmýšľal rakúsky lekár Ignác Schemelweis.

Deti sa rodia pre radosť. Rodičia o nich snívajú a s obavou čakajú, kedy zaznie prvý výkrik nového človeka prichádzajúceho na svet. Po pôrode matka zabúda na prekonané muky, je šťastná a zisťuje, na koho sa dieťa podobá. Šťastný je aj otec, ale.....

Po istom čase dieťaťko zomiera. Prečo? Musí byť nejaký dôvod, lámal si hlavu Schemelweis, ktorý bol pomocníkom riaditeľa pôrodnice a cítil sa vinný za vysokú úmrtnosť novorodeniakov.

Písal sa rok 1844. Medicína ešte nevedela odpovedať na mnohé otázky. Nadišiel čas ich hľadania.

Schemelweis sústredil svoju pozornosť na správanie a konanie lekárov počas ich práce. Zistil, že po odchode od postele umierajúcej si neumyjú ruky a idú priamo k pôrodu. „Stop! Možno je to všetko o tom?!“ domnieval sa. Čistota rúk! Nie je to ten dôvod, pre ktorý umierajú novorodeniak?

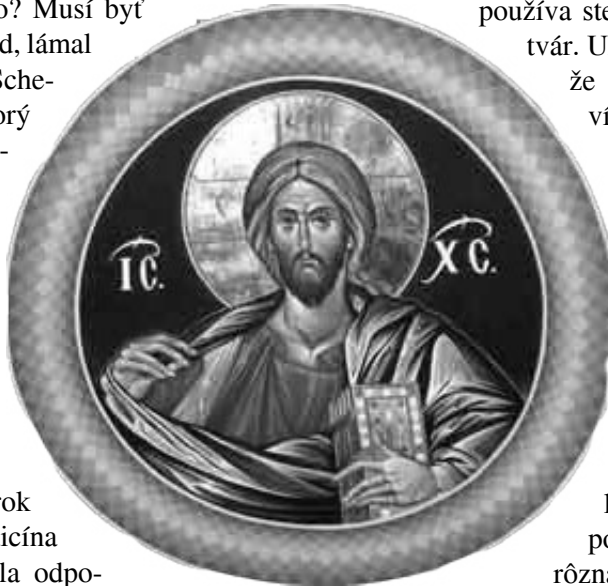
Schemelweis prikázal zdravotnému personálu, aby nosili biele plášte, dodržiavali čistotu v izbách, aby si dôkladne umývali ruky a používali chemický roztok.

Niektorí lekári sa pousmiali nad týmto jeho rozhodnutím a odmietali sa mu podriaadiť. Schemelweis si však presadil svoje.

Úmrtnosť novorodeniakov poklesla. Dnes operujúci lekár používa sterilné rúško na tvár. Ukázalo sa totiž, že nebezpečné vírusy sa šíria vzduchom, ale vidno ich len pod mikroskopom.

Rovnako tak nevidno duchovnú podstatu ľudí a málokto ju môže pozorovať. Býva rôzna – existuje duch svetla, panenstva, lásky, pokoja. Existuje však aj duch smrtiacej ľahostajnosti, nenávisťi, skazy, cynizmu, ktorý sa medzi nami šíri slovom. Samotné slovo môže byť dobré, ale keď je otrávené duchom tmy, vtedy roznáša zlo.

Prozorlivý (vidí do duše) starec raz vošiel do chrámu. Za čistotu jeho myšlienok a zmyslov mu Boh dal dar vidieť rozličných anjelov - svetlých i

temných.

Prekvapený Boží človek zbadal v kňazskom oblečení démona, ktorý prednášal kázeň. Bojovník za vieru sústredene vnímal jeho slová, nepočul ani jedno.

Keď démon ukončil svoju mravo-učnú reč, starec poďišiel k falošnému kazateľovi a priamo mu povedal: „Ty si démon, spoznal som ťa. Pozorne som si vypočul všetko, čo si kázal a musím sa priznať, že som nezbadal, aby si sa aspoň trochu odklonil od Svätého Písma.“

„Snažil som sa“ - usmial sa démon.

„Prečo si to robil? Prečo hovoríš národu sväté slová?“

Bes bol úprimný:

„Tieto slová som hovoril len tak, ľahkovážne, aby ich ani jeden z prichádzajúcich neprijal do srdca, nezačal podľa nich žiť. Počujúc tieto slová znovu, odženu ich ako dotieravú muchu.“

Každé slovo má totiž nielen význam, ale aj ducha. Nenadarmo prepodobný Serafim hovoril:

Dávajte pozor, v akom ste duchu..

*Z knihy Deťom o slove pripravila
Silvia Štefanovová.*

Modlitba je radosť duše! Ak nemáš čas, aby si sa pomodlil, kľakni si na kolená a zvolaj: „Hospodine, príjmi moje vrúcne slová ako chválu a vďačnosť Tebe a vypočuj mňa nedôstojného!“ A urob tak s pocitom vrúcnej oddanosti Bohu, s pocitom človeka, ktorý aj napriek tomu, že sa v modlitbe ponáhl'a, snaží sa aspoň na malú chvíľu úplne oddať svojmu Stvoriteľovi. Nie je predsa dôležitá dĺžka modlitby, ale jej horlivosť, a horlivosť predsa nemôže trvať príliš dlho, dokonca ani u dokonalých svätých, ktorí si Boha nadovšetko zamilovali. Začneš sa modliť ako odsúdený hriešnik a odídeš ako omilostený. Modlitba vynáša človeka zo zeme na nebo.

Schügunen Sáva

Na základe toho ako niekto miluje svojho bližneho, môže pochopiť, ako miluje Christa! Predpokladajme, že chudobný človek príde k niekomu a prosí ho o košeľu a ten mu dáva najlepšiu akú má. Z toho je jasné, ako veľmi miluje Christa, keď bratovi v núdzi dá to najlepšie, čo mal.

Nesmieme obviňovať Adama a Evu, pretože oni sa natrápili toľké roky na zemi a v ade len kvôli jedinému previneniu, zatiaľ čo my máme možnosť, aby nám Boh každý deň odpúšťal. Akého ľudomilného Vládca máme! Boh dopredu vedel, že človek zhreší. Chcel ho však urobiť svojim slobodným dieťaťom. Nechcel ho urobiť otrokom.

Starec Paisij

Životy svätých

Svätý mučeník, knieža Václav (Vjačeslav) Český

Deň jeho pamiatky je 28. september.

Svätý Václav bol synom českého kniežaťa Vratislava, ktorý bol známym svojou zbožnosťou, a kňaznej Drahomíry. Drahomíra nedôverovala kresťanstvu a zastávala sa pohanstva, preto knieža Vratislav zveril výchovu a vzdelanie do rúk svojej matky, svätej mučeníčky Ludmily. Snažila sa zo svojho vnuka vychovať najprv dobrého kresťana. Vjačeslav sa rád učil, no bol aj veľmi dobrý, krotký a bezúhonný. Dostalo sa mu v tej dobe najlepšie vzdelanie. Dobre poznal slovan- ský, grécky i latinský jazyk. Už od skorej mladosti sa staral o biednych.

Pred svojou smrťou knieža Vratislav určil za svojho nástupcu najstaršieho syna Václava. Václav v kresťanskom duchu viedol nielen svoju rodinu, ale aj vládu celej krajiny. Staral sa o pokoj svojich poddaných a snažil sa, aby každý skutok bol vykonaný spravodlivo. Jeho prísnosť k sebe pripomínala prísnosť dávnych

pustovníkov. Deň venoval vládnutiu a noc zasväcoval modlitbe. Sväté knieža stavalo chrámy, v ktorých sa potom každý deň konali bohoslužby. Dokonca sám piekol prosfory na Božskú liturgiu.

Mučeník Václav preniesol mošči (sväté ostatky) svätého mučeníka Víta do Prahy a tam postavil veľkolepý chrám, zasvätený svätému Vítovi a uložil tam aj jeho mošči. Takisto po mučeníckej smrti a zázrakoch pri hrobe svätej Ludmily, preniesol jej mošči z Tetína do Prahy a nechal ich uložiť v chráme svätého Georgia. Pred svojou smrťou chcel vládu prenechať svojmu mladšiemu bratovi Boleslavovi a sám sa chcel oddať službe Bohu. Lenže Hospodin mal preňho pripravenú inú cestu.

Nemci otvorene vyjadrovali svoju nespokojnosť s Václavovým vládnutím a štváli proti nemu brata Boleslava, vychovaného zlou matkou Drahomírou. Radili mu násilím uchvátiť moc v krajine. Na sviatok svätého Kozmu a Damiána pozval Boleslav svojho

brata Václava na svoj hrad. Po svätej Liturgii sa chcel Václav vrátiť naspäť do Prahy, ale na naliehanie Boleslava ostal na hostinu. Václav bol síce tajne varovaný pred chystaným sprisaháním, ale nechcel veriť týmto rečiam.

Na druhý deň šiel svätý Václav na utreňu (rannú bohoslužbu). Cestou ho dobehol Boleslav, vytasil meč a zaútočil na svojho brata. Poranený svätý Václav mu však meč vyrazil, ale na pomoc Boleslavovi prišli jeho sprisahanci. Dostihli Václava vo dverách chrámu a tam ho zabili.

Kňaz Kraštej umyl jeho sväté telo a uložil ho v chráme. Tam ležalo tri dni, pričom z neho vytekala krv, akoby bol stále živý. Preliatu krv svätého Václava na podlahe chrámu nebolo možné zmyť, ani ničím zoškrabať. Až po jeho pochovaní náhle sama zmizla

pred očami mnohých svedkov. Svätý Václav bol zabitý 28. septembra (11. októbra) 935. Po nejakom čase uznal Boleslav svoj veľký hriech-bratovraždu. Kajal sa z neho. Prikázal priniesť sväté ostatky umučeného brata do Prahy. Uložil ich do chrámu svätého Víta, napravo od oltára a tam sú uložené až dodnes.

Pamiatka svätého Václava a Ludmily sa na východe oslavovala už za panovania svätého kniežata Vladimíra.

Svjatyj mučeníče, knjaže Vjačeslave moli Boha o nás!

Podľa brožúry: „Žitie i Akafist svjatomu mučeniku blahovirnomu knjazu Vjačesjavu českomu“ spracoval Alexander.

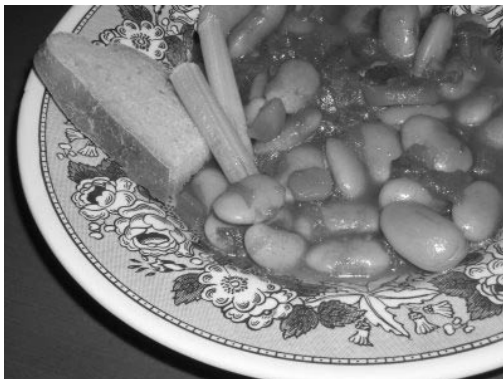
Svätiteľ Vasilij Veľký: Zhromažďuj si poklady na nebi

Treba sa Vám vzdialiť od ľudí nehodných, telesných a márnivých, viac rozmýšľať a menej hovoriť. Nehovoriť bezočivo, nedopustiť príliš dlhé a zbytočné rozhovory, snažiť sa kontrolovať svoju veselosť a smiech a byť radšej ostýchavý. Pohľad sklopíť dolu a dušu vyniesť hore. Na protirečenie neodpovedať protirečením, byť pokorným a namáhať sa svojimi rukami. Vždy pamätať na tých najposlednejších, s nádejou sa radovať, ťažkosti trpieť, neprestajne sa modliť, za všetko ďakovať. Pred ľuďmi byť pokorný, nenávidieť namyslenosť, byť bodrým a chrániť srdce od zlých myšlienok. Prostredníctvom plnenia Božích prikázaní zhromažďovať si poklady na nebi. Skúšať sa v každodenných myšlienkach a skutkoch, nestarať sa príliš, nezaujímať sa o život bezstarostných ľudí, ale usilovať sa pretekať pri napodobňovaní života svätých. Tešiť sa s inými a nezávidieť tým, ktorí dosiahli cnosti. Trpieť s trpiacimi, plakať s nimi, ale ich neobviňovať a nerobiť prekážky tým, ktorí sa odvracajú od hriechu.

Prečo a načo má Cirkev pôst?

Cirkev má pôst preto, lebo je to Božia vôľa a Božie ustanovenie pre naše dobro. Boh ustanovil pôst hneď na začiatku života prvých ľudí, keď im povedal, aby určité jedlo z jedného stromu v raji nejedli. Urobil tak preto, aby sa ľudia cvičili v zdržanlivosti, striedmosti a prejavovali tak svoju poslušnosť a lásku voči Bohu. V bohoslužobných knihách sa píše, že „kvôli jedlu“, čiže kvôli porušeniu pôstu,

boli ľudia vyhnaní z raja. Neposlušnosť, neposlušnosť, neúctu, nelásku a to ich priviedlo k tomu, že stratili ozajstný a zdravý duchovný život, čistú lásku k Bohu aj medzi sebou, spoločnosťou s Bohom, aj stav duchovnej blaženosti. A to isté sa deje aj dnes. Aj dnes Cirkev vedená Bohom a Jeho vôľou vyzýva ľudí k tomu, aby zachovávali pôstne dni. Robí tak z tých istých dôvodov, ako tomu bolo na počiatku. Keď túto výzvu ľudia prijímajú, cvičia sa v zdržanlivosti, poslušnosti, obetavosti, striedmosti a v tom, aby dokázali byť pokojní a dobrí voči Bohu aj iným ľuďom za každých okolností, aj vo chvíľach hladu, utrpenia alebo bolesti. Keď sa ľudia v pôste necvičia, všetky uvedené dary a schopnosti

postupne strácajú a duchovne upadajú. Tieto pravdy sú nespočetnekrát preskúšané a potvrdené svätými našej Cirkvi. Veľmi dôležitou súčasťou a zároveň ovocím pôstu je milosrdenstvo. Ten, kto sa postí, by mal ušetrené prostriedky dať chudobným, alebo inak využiť pre dobro tých, ktorí potrebujú pomoc. Bez milosrdenstva, lásky, neodsudzovania, zdržiavania sa od zlých slov a skutkov, čiže bez duchovného pôstu, telesný pôst stráca silu a zmysel. Potrebné a nevyhnutné

sú obidva pôsty – duchovný aj telesný. Iba pomýlení ľudia zdôrazňujú iba duchovné alebo iba telesné prejavy viery a zbožnosti. Netreba si tiež myslieť, že pôst nahradia iba samotné dobré

skutky alebo iba samotná modlitba. Pôst je pôst, dobré skutky sú dobré skutky, modlitba je modlitba. Človek potrebuje jedno, druhé aj tretie, aby mohlo všetko dobre fungovať, dopĺňať sa a pomáhať si. V dnešnej nezbožnej dobe je zvlášť dôležité využívať všetky pomôcky, ktoré nám Boh dáva, vrátane pôstu, aby sme si s Božou pomocou zachovali živú dušu, vieru, dobré skutky a najmä získali odpustenie hriechov a spásu.

Jerej Štefan Pružinský, ml.

Štrnásťtisíc svätých detí – mučeníkov, zabitých v Betleheme, boli prvými trpiacimi za Christa. Nevedeli ešte, za čo trpia, a už ich zabili. Zabili ich namiesto Christa. Betlehemský plač počuť až dodnes.

Dnes je potratom pripravené o život každé tretie dieťa. Zo siedmich žien sa podrobí potratu šesť. Často ani nevedia o tom, že sa podobajú Herodesovi. Hospodín prizval ľudí

k práci, prizval Adama k plodeniu, rozmnožovaniu a naplňaniu zeme. No človek ide proti Bohu. Aj dnes ľudia zabíjajú deti namiesto Christa. Zabíjajú ich preto, aby sa nenaplnilo Božie prikázanie, a aby sami seba ochránili od práce.

Účet za to, čo urobili, príde k mnohým v deň Strašného súdu. Vtedy zabité deti prídu k svojim matkám, natiahnu k nim svoju rúčku a spýtajú sa: „Mamička, prečo si to spravila?“

V knihe gréckeho metropolitu MELETIA „Potraty“ sú napísané slo-

vá talianskeho advokáta spreď sto rokov: „Hlavným problémom vymierania národa bude to, že potrat sa stane obyčajným a absolútne príjemným činom.“ Dnes sa už potrat nepovažuje za hnusný priestupok, ako to bolo kedysi. Boli povedané tisícky slov na záchranu žien, ktoré sú tehotné.

**NO MAJÚ
SLOVÁ
CENU, KEĎ
HOVORIA
ČINY?**

Lekári používajú embryá na rôzne omladzovacie kozmetické prípravky a ženám za týchto malých človečikov platia. V Moskve otvorili špeciálnu kliniku, kde konzervujú rôzne orgány detí zabitých potratom a posielajú ich chorým novorodencom do USA a do Izraela...

A národ sa na tieto činy iba pozerá. Počúvajte, po celej zemi počuť plač detí, ktoré boli „VINNÉ“ iba v tom, že chceli žiť.

Z ruštiny preložila Darinka Piterová-Bučková.

Choroba z pohľadu pravoslávneho kresťana

Choroba nie je vždy napomenutie za hriechy. Niekedy je na nás choroba zoslaná, aby sme sa pokorili, a niekedy aby nás zadržala od robenia nesprávnych skutkov. Choroba často mení plány, ktoré sa nám zdajú byť najlepšie a nakoniec sa neuskutočnia. A kto vie, či to nieje pre nás dobré?

Tieto slová však nenaznačujú, že sa netreba liečiť. Liečiť sa môžeme a je to potrebné, ale najlepšie je liečiť sa vyskúšanými spôsobmi, ktorými nepoškodíme svoje zdravie. Vzťah človeka ku chorobe by mal byť rozumný, netreba byť ľahostajným a ustráchaným. Veriaceho človeka chráni Božia blahodať. Keď veriaci človek ochorie, pýta sa sám seba: „Nemám snáď v poriadku dušu? Možno som sa nevyspovedal z nejakého hriechu?“ Ten, kto má vieru nikdy nepovie: „Kvôli čomu sa mi to stalo a za čo?“ Každý, kto má svedomie, a neklame sám seba, vie, že vždy je za čo. Pravoslávny kresťan si nikdy nepomyslí: „Niektó mi „porobil“. Musím ísť k babke liečiteľke, ako mi poradili, neďaleko je jedna silná...“

Neutiekajme sa k temným silám a nikoho neobviňujme z našich chorôb. Začnime sa liečiť a robme to správne. Nedôverujme len novodobým drahým liekom. Skúsme nasledovať tradície a časom overené metódy liečenia. Najprv sa treba, ako pred

každou dobrou prácou, pomodliť.

„Nič sa nevyrovná modlitbe. Modlitba robí nemožné možným, ťažké ľahkým, nepríjemné príjemným.“ Toto povedal svätý Ján Zlatoústý. A hľa, čo píše vладыka Inokentij Chersonský: „Nielen každá skupina hriechov, ale každý hriech má v sebe zodpovedajúcu nemoc. Vášne a neresti spôsobujú choroby na celé stáročia a v celých rodinách. Dokonca v celých národoch národné neresti a morálne neduhy vyvolávajú im zodpovedajúce choroby.“

Tak, ako lekári bývajú rôzni (špecialisti v rôznych odboroch medicíny), tak aj svätí, ktorí sa modlia za nás pred Bohom, pomáhajú každý svojím spôsobom. Napríklad svätiteľ Alexij, metropolita Moskovský, vyliečil slepú ženu chána z Ordy, preto sa k nemu modlíme, keď máme choré oči. Napriek tomu, že Boh prostredníctvom modlitieb uzdravuje rôzne choroby, niektorí ľudia sa modli priamo k Isusovi Christovi, Presvätej Bohorodičke, alebo k rôznym svätým lekárom: Svätému Pantelejmonovi, prepodobnému Agapitovi Pečerskému a k iným.

Modliť sa máme za seba aj za blížnych. Blížny je pre kresťana ten, kto potrebuje jeho pomoc.

Hospodi blahoslovi!

*Preložené z knihy **Božia apteka.***

Dorohy čitatele, v dnešnim rozhovori sme ša prosili mátušky Anny Liptakovej zo Svidnika, pamätničky ťažkoho obdobia Pravoslávia u nás, kotra spominat na veľo zaujímavých ľudi a udalosti.

Jak si spomínate na otca Ignatija?

My prišli do Svidnika v 1953 roku. Vin chodil do Ladomirovej, Pstrinovej, do Šemetkovec, joho tak posylali. Duchovníkom ša po vojni ťažko začínalo. Peršy svjačšenci byli: otec Bielorusky, Cuper, mij muž i Demjanovič. Jak monach z Ladomirovej ša strimuval tu na našych selach. Joho ani netrebalo posylati, on si tak vyskumal, štos kdes bylo potribno, kde bylo treba potrimati Pravoslavie, ta vsadi išol, choc na piše, prebojoval ša. Mij muž byl tohdi arcidekan, taže ša doznal novy správy, vin nám referoval jak kde bylo, jak ho ľude prijali, što ša stalo. Jak ša dalo, šadi chodil piše a bars ša tišil, že ša utverdžovalo Pravoslavie, že ľude mu virjat. Bylam rada, že ku nam chodil. Totu bidnotu, taku ubohosť, taku sviatosť bylo na nim vidno, chotilam mu pomoči, žeby byl orajbanyj, oblečenyj, ohril a najil ša, no nechotil dajaky vyhody. Šytky slasti, radosti ľudsky odmietal, prosto svojim skromnym ubohym žyvtom chotil žyti, i tak žyl. Chodil šadi piše, pizdnijše jak ša vzmohnul chodil na bicyglu, takyj ohnutyj chodil. Jak prišol do nas, ta hvaril: „Otče Joan, ideme na akafist.“ Hoc nikoho v Cerkvi nebylo, oni ša išli moliti akafist.

Kde ša najvecej strimuval?

Najvecej v Ladomirovi, ale i u nas dakoli v Rokytyvcoch. Otec Ignatij tiž tam chodil do Labirce, koli ša robila cerkov, bo ša poznali s archimandritom Kolomackym.

Pamiatate si dajaku prihodu z joho žyvota?

Jak raz išol ku nam ta ša diti, kotry chodili do cerkvi hrali, tak sja vidilo, že byli rozumny. No jak išol okolo ta ša z ňoho šmijali, bo byl ubohenko oblečenyj, dolha boroda, čapočka, vin im štosí povil a oni ša mu šmijali. „A vy diti christiane, ale vaša nauka pišla na buka,“ im povil.

Lude si z ňoho robili šmichy. Tak hvarili: „Áh h ubohyj baťuška pravoslavnyj.“ A vin si z toho nič nerobil, vnimal že to tak mat byti: „Toty što sut posledny budut pervy.“ Nikda nechotil byti medzi pervyma. Kazaňa jak dakoli služyl u nas bylo tak krásne, tak krásni znal povisti až do dušy. Neznam, či tak načítanyj byl, či mal taku blahodat' od Boha, že tak krásni znal ľuďom hovoriti, do dušy každomu znal povisti.

Strašni chotil monastyr v Ladomirovi obnoviti. Keby byla možnosť, tak jak teper, isto by byl dnes monastir stojal. Jak už byl staršyj, chvoryj sme ša už z nim bars nestričali, bo odyšol do Ulič Krivoho.

Na odpusty nebars chodil.

Lubil choditi na misijny cesty pomidži christianiv.

Pokračovanie v budúcom čísle. Pripravil diakon Marián Derco

Spolu so svätou Natáliou aj ostatné pobožné ženy slúžili mučeníkom, ošetrovali rany a preväzovali im ich. Rozdelili si mučeníkov tak, aby sa každá mohla o nich čo najviac starať.

Keď sa bezbožný cisár dozvedel o tom, že veriace ženy prichádzajú do väznice a slúžia väzňom, zakázal ich púšťať k nim.

Keď Natália videla, že ženy nepúšťajú k mučeníkom ostrihala si vlasy, prezliekla sa do mužského odevu a chodila do temnice prezlečená za muža a slúžila nielen svojmu manželovi ale aj iným.

Preväzujúc ich rany, sadla si k Adriánovým nohám a hovorila: „Prosím ťa, muž môj, nezabúdaj na naše manželstvo a na moju účasť pri tebe v čase tvojho utrpenia a želania spásy; pomodli sa k Hospodinovi, nášmu Isusovi Christovi, aby aj mňa zobral s tebou; aby sme tak, ako sme spolu žili v tomto súžení a hriechom naplnenom svete, sme nerozlučne prebývali aj vo večnosti. Keď sa postavíš pred Christa, pomodli sa najprv za mňa, a ja verím, že všetko, čo budeš od Boha prosiť, dostaneš, lebo tvoja modlitba je Mu lúbezná a tvoje prosby budú prijaté. Ty poznáš nečestnosť tých ľudí a bezbožnosť cisára, a ja sa bojím toho, aby ma neprinútili vydať sa za druhého muža, bezbožníka a pohana,

lebo vtedy sa poškrvni moje lôžko a roztrhne sa náš zväzok. Prosím ťa, zachráň svoju ženu, ako učí apoštol; daj mi odmenu za moju čistotu-zomrieť s tebou!“

Povedala to a vstala a znovu slúžila svätým, podávajúc im jedlo a pitie, omývajúc a preväzujúc im rany.

Keď sa zbožné ženy dozvedeli o tom, že Natália chodí v mužskom oblečení slúžiť, tiež si ostrihali vlasy na svojich hlavách a odejúc sa do mužských šiat prichádzali do väznice a slúžili svätým.

Keď sa bezbožný cisár dozvedel o tom, čo urobili ženy a že väzňom sa zahojili hnujúce rany, rozkázal doniesť do temnice nákovu a železné kladivo, aby prebil mučeníkom ruky a nohy. Cisár povedal: „Nech zomrú nie obyčajnou, ale násilnou smrťou!“

Sluhovia hneď doniesli do väznice železnú nákovu a kladivo. Natália dozvediac sa, prečo prišli, poprosila ich, aby začali od Adriána, lebo sa bála, aby sa jej muž nezľakol strašného mučenia a smrti ostatných mučeníkov. Mučitelia splnili jej želanie a pristúpili najprv k Adriánovi.

Natália zdvihla nohy svojho muža, položila ich na nákovu a mučitelia silným úderom kladiva, mu prebili hnáty a poranili nohy.

„Prosím ťa, sluha Christov,- po-

vedala Natália,- pokiaľ si ešte živý, natiahni svoju ruku, aby ju poranili a vtedy sa vyrovnáš ostatným svätým mučeníkom, ktorí oveľa viac trpeli ako ty!“

Svätý Adrián natiahol k nej svoju ruku a ona vezmúc ju, položila na nákovu. Mučiteľ silno udrél kladivom po ruke, a mučeníkovi ju odsekol a vtedy svätý odovzdal svoju dušu do Božích rúk od veľkého utrpenia.

Keď mučitelia zabili svätého Adriána, prešli s nákovou a kladivom k ostatným mučeníkom a oni sami kládli svoje ruky a nohy na smrtiace náradie, hovoriac: „Hospodine, prijmi naše duše!“

Potom prikázal cisár spáliť telá mučeníkov, aby ich kresťania nemohli zobrať. Keď sa o tom dozvedela blažená Natália, tajne zabalila ruku svojho muža a skryla ju, aby ju nespálili.

Keď sluhovia mučiteľa rozložili veľký oheň a vynášali telá svätých mučeníkov z temnice na spálenie, svätá Natália a ostatné pobožné ženy išli za nimi a zbierali mučenícku krv do svojich odevov. Okrem toho kúpili od sluhov za peniaze mučenícku odevy sfarbené krvou mučeníkov.

Keď telá svätých boli hodené do pece, ženy so slzami skríkli: „Spomeňte si na nás, keď budete vo vašom večnom pokoji!“

Svätá Natália už pribehla k ohňu, aby sa doňho vrhla, obetujúc sa spolu so svojím mužom Bohu, ale zdržali ju od toho.

Zrazu strašne zahrnelo, zablysko

sa a strhol sa silný dážď, ktorý zatopil všetko. Vo veľkom strachu bezbožní mučitelia zutekali preč a mnohých z nich po ceste zabil blesk.

Keď sa sluhovia mučiteľa rozutekali, zostali tam len zbožní muži a spolu s Natáliou a ostatnými ženami povyberali z ohňa neporušené a nepoškodené telá - ani ich vlasov sa oheň nedotkol.

Istý zbožný muž so svojou ženou sa sklonili k Natálii a prosili ju a ostatných bratov hovoriac: „Žijeme na okraji mesta na samote a už sa nám hnuší a nemôžeme sa viac dívať na to ukrutné krviprelievanie, ktoré robí bezbožný cisár, preto tu nechceme viac bývať a odchádzame do Byzancie. Dajte nám telá svätých mučeníkov a my ich preniesieme na loď, odvezieme ich odtiaľ so sebou a tam ich budeme opatrovať do smrti bezbožného cisára Maximiliána. Po jeho smrti, keď budeme živí, vrátíme sa a privezieme telá svätých naspäť, aby boli všetkými uctievané. Keď tu však zostanú, cisár ich opäť rozkáže upáliť a vy budete zradcami tiel, ktoré Boh ochránil dažd'om pred spálením.“

Všetci s tým súhlasili a preniesli telá mučeníkov na loď, aby ich previezli do Byzancie; aj vietor prial tomu, aby loď odplávala.

Medzitým svätá Natália žila vo svojom dome skrývajúc u seba ruku svojho milovaného muža, svätého Adriána, ktorú pomazala drahocenným olejom, zabalila do rúcha a schovala ju, o čom nikto z domácich nevedel.

Vyslovené slovo

Na okraji veľkého mesta stál starý domček so záhradou. Ochranovala ho spoľahlivá stráž - múdry pes Uran. Keď niekoho zazrel, nikdy na nikoho neštekal, neznámych pozorne sledoval a domácim sa tešil.

Dom však poškodila víchrica a obyvateľom ponúkli komfortný byt. Čo urobiť s ovčiakom? Uran ako stráž bol už pre nich nepotrebný, bol by im iba na prítiaž. Niekoľko dní sa viedli urputné spory o osude psa. Cez otvorené okno domu až do pšej budy často doliehali žalostné vzlykania vnuka a hrozné dedkove okríknutia. Ako Uran porozumel týmto slovám? Ktovie...

Iba nevesta a vnuk si všimli, keď mu prinášali jedlo, že psia miska bola nedotknutá celý deň. Uran v posledné dni nejedol. Už nevrtil chvostom, keď k nemu prichádzali, ba dokonca pozeral inde, akoby si neželal viac pozerieť na ľudí, ktorí ho zradili.

Nevesta, si myslela:

„Či azda ochorel?“

Gazda povedal:

„Bolo by lepšie, keby pes sám zdochol. Nemuseli by sme ho odstreliť.“

Nevesta sa striasla.

Uran pozrel na gazdu takým pohľadom, na ktorý tak skoro nezabudol.

Vnuk uprosil suseda veterinára, aby sa pozrel na jeho miláčika. Ale veterinár nenašiel nijakú chorobu, len zamyslene povedal:

„Môže byť, že mu niečo spôsobilo smútok.“

Uran zakrátko zomrel, do konca života trošku mával chvostom, aj to len

neveste a vnukovi, keď ho navštívili.

A gazda po nociach často spomínal na Uranov pohľad. Oľutoval kruté slová, ktoré zabil psa.

Je možné povedané vrátiť?

Ktovie, ako ranilo povedané zlo vnuka, pripútaného k svojmu štvornohému priateľovi?

A ktovie, ako sa rozšírilo po svete, ako rádiová vlna, ktorá ovplyvňuje duše ešte nenarodených detí a budúce pokolenia?

Slová žijú, slová nezomierajú...

Oslovenie otec

„Nemohol som nikomu povedať tieto sväté slová: otec a mama.“

Často si Pavlík šeptal tieto lermon-tovské riadky. Vychovávala ho babka, a hoci ho veľmi ľúbila, stále mu chýbali otec s mamou. Babka to cítila a povzbudzovala Pavla tým, že existuje nebeský Otec a nebeská Mama. Hovorievala mu:

„Ty sa len obráť k Nemu, alebo k Nej a Oni všade, kde budeš, prídu k tebe a pomôžu ti. Len zavolaj: Otče náš...“

Ale ani s babkou nežili dlho spolu. Pavol ostal sám. Sám na celom svete. A tento svet mu dokazoval, že niet nijakých nebeských pomocníkov, niet ani zázakov. Veria v nich len negramotní starčekovia. Pavol študoval na moskovskej univerzite, kde ich pro-

esor učil:

„Aké zázaky? Svet je utvorený náhodnou zhodou okolností.“

Pavol opakoval počuté vedecké formuly. Dosiahol výborné výsledky a podľa vedeckému ateizmu sa už sám považoval za potomka opice...

Boh však dopustil hroznú vojnu. Náhodou, alebo pre pochopenie?

Pavol sa ocitol v ľadovej vode. Plával už z posledných síl a chladné vlny mu zakrývali hlavu. Oblečenie

mal premočené. Ruky i nohy mu tuhli, stávali sa neovládateľnými.

Kam mám plávať? Kde je sever a kde juh? Hmla ako nepriehľadná stena. Srdce bije na poplach. Odpaľoval nepriateľské lode, teraz prišiel rad na jeho torpédový čln. Nikto

sa nezachránil. Zomrie aj on? Treba pozrieť pravde do očí. Ostávajú mu posledné chvíle života. Dokonca aj keď nejaká loď bude plávať vedľa neho, neuvidia ho cez nepriehľadnú hmlu. K brehu je ďaleko. A kde sa nachádza? Zima prechádza jeho telom skrz-naskrz. Dýcha stále ťažšie a ťažšie. Nie je čomu sa nádejať, jedine na zázrak, z ktorého sa tak smiali vzde-

laní učiteľa. A teraz si spomenul na babkine slová:

„Ty len povedz: Otče náš! Oslov Boha Otcom. Myslíš, že nechá svojho syna v biede?“

A Pavol s námahou spomína na slová modlitby a šepká:

Otče náš, Suščíj na nebesach

Da svjatitsja imja Tvoje...

Ešte nestihol došepkať sväté slová a hustá hmla sa zrazu rozplynula,

vedľa sa zjavila sovietska loď. A hoci je to skoro neuveriteľné, Pavla zbadali a vytiahli na palubu.

V ateistických knihách toto všetko vysvetľujú náhodnosťou: vraj náhodou vznikli Zem, život, človek. No nie je lepšie bez vojny obrátiť sa k nebeskému Otcovi a volať:

Da priidet carstvije Tvoje

da budet voľa Tvoja

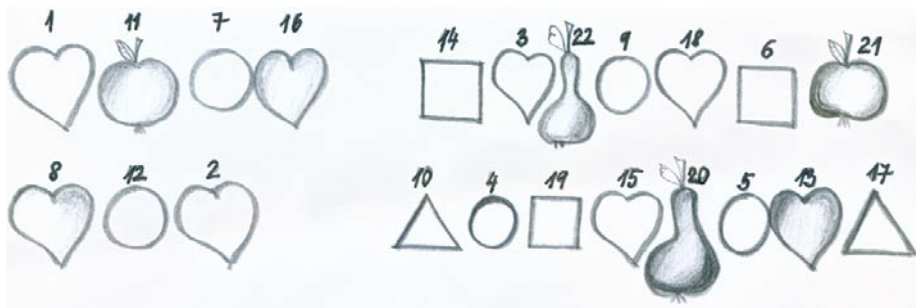
i na zemli, jako na nebi.

Milé deti!

Opäť sa k vám prihováraajú Vaši kamaráti Istík s Istinkou, ktorí cez prázdniny pre vás pripravili zaujímavé úlohy.

1. Poskladajte vetu podľa pripravenej legendy.

1. I

2. Š

3. R

4. P

5. T

6. O

7. U

8. N

9. S

10. S

11. S

12. Á

13. E

14. CH

15. S

16. S

17. L

18. T

19. A

20. I

21. S

22. I

2. Pospájajte čísla a obrázok si farebne vymaľujte

3. S písmenkami vám pokoj nedáme ani v tejto úlohe. Vytvorte slová z písmen, ktoré ľubovoľne poskladáte a vytvoríte čo najviac zmysluplných slov. (napr. krst, tma....)

M, A, T, S, O, Ú, R, K, P

4. Písmenková prešmyčka

Stačí len troška porozmýšľať, poprehadzovať si písmenká a vytvoriť z nich slovo.

DKDIOAL =

LEJAN =

ADNLA =

ÁZAZRK =

AINOK =

SÔPT =

JIRVUU =

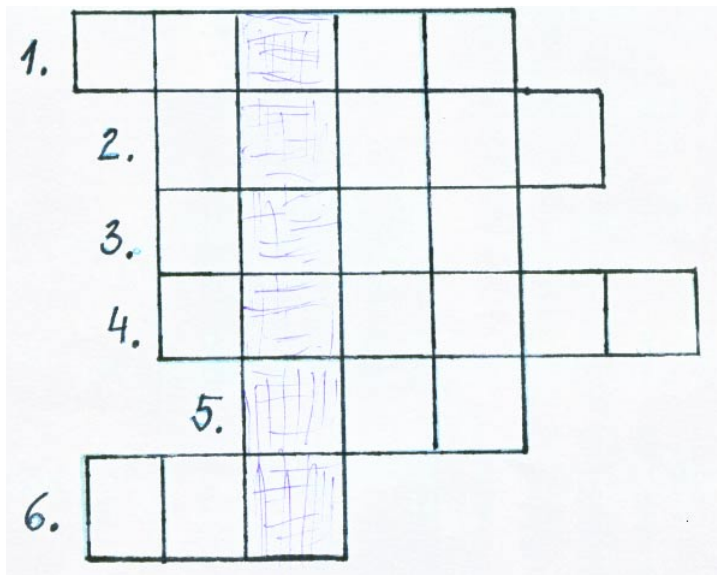
RŽKÍ =

ÍORZBNK =

ANSOSTIKO =

5. Skúste sa popasovať s tajničkou.

1. Ako sa volá matka Isusa Christa?
2. O malého Isuska sa staral okrem (Božej mamky) ...
3. Prvý človek sa volal ...
4. Na ktorý deň Boh stvoril človeka ?
5. Koho Boh ušetril od potopy sveta ?
6. Prvá žena sa volala ...

Na vaše odpovede sa už netrpezlivo tešíme. Posielajte ich nám na adresu: redakcia Istiny, Bayerova 080 01, Prešov.

Pozor, pozor!!! Každému riešiteľovi pošleme nejakú zaujímavú cenu!

V tomto čísle časopisu Istina sa zoznámime s mestom Damask. Jozefus Flavius tvrdí, že Damask založil Az, syn Arama, pravnuka Semovho. Z čias bojov medzi Chetitmi a Egyptom o nadvládu nad týmto mestom pochádza prvá zmienka o Damasku.¹

Na začiatku 4. tisícročia pred Christom existovalo mestské centrum na Tell as – Salíja, juhovýchodne od dnešného mesta. Ďalej bola tiež objavená keramika datovaná do 3. tisícročia pred Christom, a to v Starom meste; existujú aj dôkazy o zavláčovaní

Mapa mesta Damask

systéme na tomto mieste v 2. tisícročí. Damask bol rušným a významným mestom za Abrahámových čias. Egyptské texty zo 14. a 15. storočia pred Christom registrujú „Dimašk“ v zozname dobytých území. Za zmienku stojí aj skutočnosť súvisiaca s ovládnutím tohto mesta Alexandrom Veľkým, čo znamenalo 250 rokov gréckej nadvlády. Pred samotným dobytím mesta Rímskou ríšou ho ovládli Nabatejci a Arméni.²

Damask si podmanili Rimania, potom Arabi a Turci. Na ceste do Damasku³ došlo k udalosti, ktorá zmenila život Saula – horlivého prenasle-

dovateľa kresťanov, ale znamenala aj ďalší rast Christovej Cirkvi, predovšetkým v pohanskom prostredí. Mestom zjavenia sa Isusa Christa Saulovi a následne jeho obrátenia bol podľa tradície dnešný Kokab. Je vzdialený od Damasku približne 18 kilometrov a nachádzajú sa tu zrúcaniny chrámu nazývaného miestnymi obyvateľmi Mar Bulos, to znamená svätý Pavel.

Poniektorí z exegetov však poukazujú na monastier svätého Pavla nachádzajúceho sa asi 2 kilometre od východnej brány mesta

(Bab Kisan), pretože „táto vzdialenosť lepšie zodpovedá slovám Lukáša, že Saul ako nevidiaci bol privedený do Damasku (pravdepodobne v r. 36)“.⁴

Dnes je Damask hlavným mestom Sýrie. V tomto meste bola značná židovská komunita s niekoľkými synagógami. Kresťanská Cirkev vznikla ešte v apoštolskej dobe a je v Damasku dodnes. Sídlo tu má pravoslávny antiochijský patriarchát.⁵

Je tu tiež umajjovská mešita, známa ako Veľká mešita. Po celé stáročia boli damažskí remeselníci preslávení úpravou povrchu zlatých a strieborných predmetov, a to lep-

taním a vykladaním. Doteraz sa termínom damaskovanie označuje táto výnimočná technika. Miestni beduíní nazývajú Damask „Perla východu“⁶ alebo „Náhrdelník na hrdle krásy“⁷, a to z dôvodu, že je to pekné mesto, so sadmi aj záhradami.⁸

pripravila: Vierka Pasterová

¹ Pozri PRUŽINSKÝ, Š. Skutky svätých apoštolov. Prešov, 1996, s. 109.

² Pozri FARRINGTONOVÁ, K. Svätá Zem. Bratislava, 2006, s. 56.

³ Sk 9, 1-9.

⁴ PRUŽINSKÝ, Š., cit. dielo, s. 107-109.

⁵ Pozri Tamže, s. 109.

⁶ FARRINGTONOVÁ, K., cit. dielo, s. 58.

⁷ Tamže, s. 58.

⁸ Tamže, s. 58-59.

O svätom oleji

O blahodarnom účinku posväteného oleja svätý Simeon Solúnsky hovorí: „Uznan som, koľko oslávených a Božestvenných (Božských, nádherných) darov v sebe má svätý olej. V ňom je záchrana od bolesti a prináša posvätenie, Božiu posilu, pomoc a nakoniec privádza do Cárstva (Kráľovstva) nebeského.“

Olej sa posväčuje kňazmi. Oni sú tvármi Božími, ktoré dostali pri rukopoložení (pri ich vysviacke) Božiu silu, preto je olej blahoslovený jerejmi dedičstvom prizvania Boha, Božestvenný a svätý, naplnený blahodaťou Svätého Ducha – učí svätý Simeon.

Väčšiu silu má olej z lampád zo svätých miest, spreď čudotvorných ikon, od mošči (sv. ostatkov) svätých. Olej vo fľaštičkách je posvätený jerejmi. Týmto olejom je možné sa pomazať a z rána po ranných modlitbách prijímať vnútorne, vypiť po svätenej vode a prosfore (antidor).

Pred použitím svätého oleja, alebo pred pomazaním boľavého miesta, je potrebné hoci len krátko, pomodliť sa: prečítať modlitby „Otče náš“, „Bohorodice Divo radujsa“, tropár svätému a urobiť zemný poklon.

Pre pomazanie je dobré mať špeciálny kúsok látky. Čelo a boľavé miesta pomazať v znamení kríža. Svätým olejom môžeme napustiť vatú alebo kúsok tkaniny a prikladať k boľavým miestam. Po pomazaní je potrebné vatú alebo kúsok tkaniny spáliť. V žiadnom prípade nevyhadzovať do smetí!

Taktiež je veľmi vážne a dôležité, aby sa chorý človek išiel vyspovedať a prijať prečisté Telo a Krv Isusa Christa.

„Da ne v sud ili vo osuždenije budet mňi pričaščenije sviatych Tvojich Tajin, Hospodi, no vo iscilenie duši i tila.“

„Nech mi nebude na súd alebo na odsúdenie prijatie svätých Tvojich Tajín, Hospodine, ale na uzdravenie duše i tela.“

Časť modlitby otca duchovného pred prijímaním svätých Tajín veriacimi.
pripravil: diakon Marián Derco

Rodičovské blahoslovenie (požehnanie)

Rodičovské blahoslovenie je to najväčšie dedičstvo, ktoré rodičia dostali.

Veľmi dôležitá vec je aj blahoslovenie matky! Jeden človek rozprával: „Každé slovo mojej matky, to je zlatá minca“. Nedávno ma navštívil jeden Grék z Johanesburgu. Viete, aký dojem na mňa urobil? Prišiel ku mne do mojej kalyvy (príbytok mnícha v jeseni). „Starec, povedal, moja mama je chorá a ja som ju prišiel navštíviť.“ Neprešli ani tri mesiace a na Roždestvo (Narodenie Isusa Christa) prišiel znovu. „A ty čo, znovu si prišiel?“ – spýtal som sa. „Áno. Dozvedel som sa, že opäť ochorela, a tak som prišiel, aby som jej pobožkal ruku, pretože je už vo vysokom veku a môže zomrieť. Pre mňa je najväčšie bohatstvo blahoslovenie mojej mamy.“

Ten človek mal šesťdesiat rokov, a on cestuje z Johanesburgu do Grécka, aby pobožkal ruku svojej mamy! Teraz Boh blahoslovil toho človeka takými prostriedkami, že chce postaviť veľký dom pre starých ľudí, pre kňazov a podarovať ho Cirkvi... Takáto duša je pre mňa rovnaká ako balzam. Ako keby si išiel po púšti Sahara a nečakane by si našiel trochu vody. Toto všetko sa potichu vytráca, odchádza.

A ešte jeden človek prišiel ku mne do kalyvy celý uplakáný. „Otče, hovorí, moja mama ma prekliala. Moja

rodina je stále chorá, samé nezhody, v práci ide všetko naopak.“

„Určite si ty sám dal matke nejaký dôvod. Nemohla ťa prekliť pre nič, za nič,“ odpovedal som mu. „Áno, nebol som dobrým synom.“ „Chod', hovorím mu, a popros od matky odpustenie.“

„Pôjdem otče, ale ty mi daj tvoje blahoslovenie!“

„Svoje blahoslovenie ti dávam, povedal som mu, ale ty musíš dostať blahoslovenie aj od svojej mamy.“

„Sotva mi dá blahoslovenie.“

„Chod', hovorím, k nej a ak ti ho nedá, povedz jej tak: Jeden starec mi povedal, že aj ty raz svoju dušu odovzdáš Bohu.“ Odišiel k svojej matke a ona ho blahoslovila takýmito slovami: „Dieťa moje, nech zíjde na teba blahoslovenie Abrahámo!“

Prešiel nejaký čas a on prišiel na Athos. Priniesol mi darčeky – višňový kompót a lukumi (sladké želatínové kocky). Bol samá radosť. Jeho deti boli zdravé, v práci išlo všetko dobre. V očiach mal slzy a neprestajne opakoval: Sláva Bohu. Život tohto človeka sa zmenil a rozprával len o duchovných veciach. A čo povedať, keď má človek úctu k svojim rodičom od samého počiatku! Ako taký človek môže nemať Božie blahoslovenie?

Z knihy Semejnaja žizň pripravila Petra.

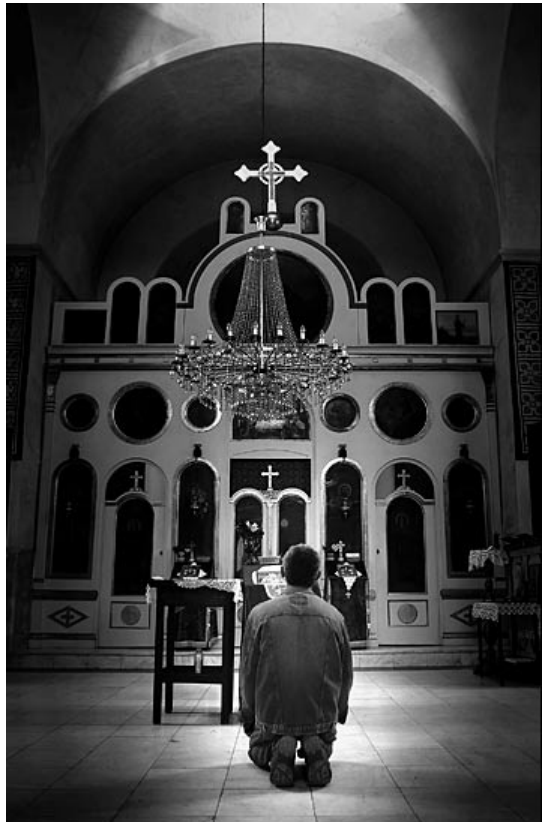

Je veľmi krásne a múdre, ak si naša mládež všíma to, čo je dobré a zbožné aj v iných pravoslávnych krajinách, no pritom by nemala zabudnúť aj na to, čo je dobré a zbožné u nás. Veľmi na teším, ak vidím mladých chodiť často na spoveď, robiť poklony, učiť sa nové zbožné piesne, stretávať sa na púťach, či na vsenočných bdeniach, pripravovať kolyvo atď. No pritom všetkom treba mať v úcte to, čo nám zanechali naši pradedovia. A jedným z takýchto znakov bohoúcty je aj kľačanie na svätej Liturgii, ktoré žiaľ z mnohých našich chrámov akoby sa pomaličky vytrácalo. Argumentov je mnoho, počnúc tým, že v niektorých pravoslávnych krajinách tiež nekľačia, tak prečo by sa malo u nás, a končiac názormi, že je to zbytočné ukazovanie a predvádzanie sa, veď Bohu predsa nejde o kolená.

No aj keď má pravoslávna Cirkev stanovené radostné dni a obdobia, kedy sa v chráme nekľačí a nerobia sa zemné poklony (Od Voskresenija Christovho po večerňu na Sošestvije Sviataho Ducha, od Roždestva Christovho do Bohojavenija, v nedeľe a Hospodské sviatky). Pre pravoslávneho človeka má byť kľačanie niečím úplne samozrejším. Na potvrdenie týchto slov Vám predkladám časť článku od človeka, ktorý nielen prednášal dogmatiku na bohosloveckej fakulte, ale dog-

my potvrdil aj svätosťou svojho života. Je ním otec Justín Popovič, ktorý sám mnohokrát prekľáčal celú svätú Liturgiu. Jeho slová sú reakciou na kritiku jedného mladého duchovného, ktorý s nevôľou pozeral na kľačanie, metánie (poklony) a bytie sa do prs jednoduchých ľudí.

„Kľačaním vyjadrovať svoje náboženské pocity nie je nič nové, ale naopak staré ako prvá modlitba prvého človeka, a ak nie toľko, tak nepochybne staršie ako Getsemanská modlitba Hospodina nášho Isusa Christa, lebo je vo Svätom Evanjeliu povedané: „...i

poklón kolína moľáščesja...“ (Lk 22, 41), no nielen kľaknúc, no aj činiac metánie, lebo je povedané sväto a žalosťne: „padé na licéj Svojém, moľášja i hlahóľa: Otče Mój, ášče vozmóžno jest', da mimoídet ot Mené čáša sijá: obáče ne jákože Áz choščú, no jákože Tý“ (Mt 26, 39).

Pre nášho Hospodina nebola nepríjemná a ťažká modlitba mýtnika, ktorý „bijáše pėrsi svojá, hlahóľa: Bóže, mílostiv búdi mni hrišniku“ (Lk 18, 13) – prečo je potom nepríjemná a neľúbezna pre nášho mladého otca duchovného, pre mladého sluhu Christovho? Spasiteľ kvôli takejto modlitbe nielen pochválil mýtnika, ale ho aj ospravedlnil a spasil: „Hlahóľu vám, jáko sníde sėj opravdán v dóm svój“ (Lk 18, 14).

Ak človek nahliadne do života ho-

ciktorého pravoslávneho svätca, bude mu ešte jasnejšie, prečo Hospodin opravdal (ospravedlnil, odpustil, dal mu za pravdu- pozn. prekl.) mýtnika. Aby sa človek nepohoršoval a nemýlil v hodnotení náboženskej skúsenosti toho druhého, je potrebné aby ho preveroval skúsenosťou Hospodina Christa, svätých apoštolov a podvižnikov.“

Nech tieto slová pomôžu aj naším bohoslovcom a mládežníkom, aby po vojdení do chrámu, či počas spievania „Svjat, svjat, svjat“ nekľáčali len staré a vychodené kolená našich babičiek a dedov, ale aj mladé kolená túžiace chodiť cestami Pravoslávia.

Jerej Peter Savčak (s použitím dieľa Vladyka Nikolaj i otec Justin o sv. Liturgii i Pričešču)

Chudobné ženy

Na svete žije veľa chudobných ľudí. Mnohí sa im snažia pomáhať. Okrem svetských ľudí sa aj mnísi v monastieroch často starajú o chudobných, siroty, vdovy...

Stalo sa, že istý mních sa raz vybral z monastiera do dediny poprosiť dobrých ľudí o pomoc pre chudobných. Bola zima a prosil o nejaké teplé oblečenie.

Prišiel do domu starency, ktorá bola sama, ale mala všetkého nadostač. Úpenlivo prosil mních o pomoc, ale starinka mala srdce ako z kameňa. Všetko potrebovala. Nič

nemala navyše. Nijako mu nechcela pomôcť. „Veď vidíš, že už som stará. Ja by som potrebovala pomoc a nie, aby som ja iným čosi dávala.“ „A čo tá pekná, teplá šatka, čo si prednedávnom dostala od svojej známej?“ - opýtal sa mních. „Och, odkiaľ vie, že som dostala šatku? Veď ju ešte ani suseda nevidela“ - čudovala sa gazdiná v duchu. Rýchlo šla do komory a priniesla z nej starú deravú šatku. „Na, zober a chod!“ Dala šatku mníchovi len preto, aby mala pokoj. Inok (človek, ktorý sa chce stať mníchom) dar prijal, poďakoval, poblahoslovil

starenke a odišiel.

Zašiel do susedného domčeka. Suseda sa veľmi potešila takejto vzácnej návšteve. Mnícha úctivo pozvala dnu a pretože bola zima, dala jeho kabát zohriať k piecke. Host'a usadila a hneď mu priniesla šálku horúceho mlieka, aby sa zohrial. Pokiaľ mních pil nápoj, gazdiná bežala z jednej izby do druhej. Nakoniec nabalila inokovi takú veľkú kopu vecí, že sa ledva dala zaviazať a odniesť. Mních poďakoval,

požehnal domu a pobral sa späť do monastiera.

Krátko po tom, ako mních odišiel, strhla sa hrozná búrka. Veľmi sa blýskalo a hrmelo. Blesky zasiahli aj chalúpky oboch stareniek a

zhoreli. Ledva si stihli zachrániť holé životy. Kde sa teraz podieť? Vybrali sa teda k monastieru v nádeji, že im niekto pomôže. Prídúc k múrom monastiera, zbadali pri monastierskej bráne stáť mnícha. Toho istého, ktorý bol u nich. Stál tam a pri ňom aj veci, ktoré mu podarovali.

„Prečo si tie veci nerozdal chudobným? Vravel si, že ich súrne potrebujú!“ - opýtala sa pohostinná starenka. „To je pravda,“ odvetil monach, „preto si vezmite, čo ste mi dali, lebo ste chudobné.“ Druhá starenka dostala takú veľkú kopu vecí, ako sama darovala. A prvá starenka? Dostala svoju starú deravú šatku. Kto so štedrosťou seje, zo štedrosťou zožne. Kto seje skúpo, v skúposti bude žať. Vtedy začala nariekať: „Och, keby som len vedela...všetko

by som ti dala. Omnoho viac!“

Druhá ju však utešovala, že si tu veľkú hromadu vecí rozdelia, aby mali dostatok obidve. Keď sa obzreli, inoka už nevideli, len malé svetielko lampáša, ako odchá-

dza kamsi do lesa.

Vidíte, ako milostivý Boh pomohol chudobným, hoci ešte neboli chudobní? Nikdy neľutujeme pomôcť tým, ktorí sú v núdzi. Hospodín Boh vidiac našu snahu pomôcť ostatným, pomôže aj nám v našich ťažkých chvíľach.

Alexander

Púť do Levoče

Pomaly sa blížil prvý prázdninový víkend a ja som premýšľala, čo s ním...

a potom sme mali čas na oddych. Po ňom nasledovala prednáška, ktorú mal otec Sičák z Uble. Rozprával nám o triadologickej dogme netradičným

„Veď je púť do Levoče“, spomenula som na pozvanie môjho spolužiaka Andreja. Počas púte sa mi dostalo cti niešť ikonku. Nebolo to vždy ľahké, cestu mi spríjemňoval Nikolajko a raz ma v nesení vystriedala Evka. Silu mi dával aj príklad Isusu Christa, ktorého kríž bol oveľa ťažší a On ho do cieľa doniesol aj za moje hriechy. Mnohí šoféri, ktorí nás obchádzali, spomalili aby sa mohli prežehnať alebo zatrúbili a šli ďalej. Popri putovaní sa aj spievalo, zhováralo a hlavne radovalo.

V Levoči nás privítal otec Furín, správca farnosti, s otcom Sičákom a s otcom Mitříkom. V chráme sme sa poďakovali Hospodinovi za to, že sme zdraví doputovali

spôsobom. Nebola to veru prednáška na aké sme zvyknutí v škole. Otec Juraj nám prednášal s pomocou grafov, ktoré sú jeho dlhoročným dielom. Po prednáške a po besede, na ktorej sme sa mohli pýtať na všetko, čo nás zaujímal, nasledovala chutná večera. Program pokračoval posvätením vody

v studničke a vsenočným bdením. Bolo to naozaj nádherné, človek mal pocit, že je už pri samotnom Stvoriteľovi. Spevy, modlitba.....No krása.... A ani nedeľný deň nebol chudobný na modlitbu, no ja som sa ho pre povinnosti nezúčastnila.

Teším sa, že mi Boh poblahoslovil putovať prvýkrát do Levoče spolu s vami, milí spoluputovníci. Daj Bože, aby sme sa na púti stretli o rok zas.

mládežníčka Nad'ka

Tábor humenských detí v Uliči

(Ulič, 4.8. - 9.8.2008)

Aj počas tohtoročných prázdnin BPM - skupina Humenné usporiadala letný tábor pre školopovinnú mládež. Spolu 40 účastníkov v pondelok 4. augusta 2008 o 8.00 hod. vycestovalo

autobusom z Humenného do východoslovenskej dedinky Ulič na týždenný letný pobyt.

Cesta nám ubehla veľmi rýchlo. Po ubytovaní v zariadení OÚ v Uliči a po chutnom obede, ktorý na nás už čakal, tí otužilejší hneď vyskúšali aj teplotu miestneho potoka, aj keď počasie ešte nebolo najlepšie. Večer sa všetci stretli pri spoločnej večeri, po ktorej poďakovali Bohu za prežitý deň pri spoločných večerných modlitbách. Podobne sme prežívali celý týždeň keď po budíčku, rannej hygiene, modlitbách, raňajkách a bodovaní izieb nasledoval bohatý celodenný program s rôznymi súťažami, kúpaním sa v miestnom potoku (na spádoch), ale aj časom na oddych. Večer sme sa stretávali pri večeri a večerných modlitbách po ktorých vždy bola ešte

diskotéka.

Streda bola pre nás zaujímavá tým, že nás prišiel navštíviť vladyka Ján, ktorý nás obdaroval okrem arcipastierskeho požehnanja aj sladkosťami a veľkým melónom. Spolu s nami zotrval v priateľskom rozhovore, požehnal nám obed, po ktorom sa s nami vybral na uličskú policajnú stanicu, kde pre nás policajti pripravili program. Predviedli nám zákroky so psom, ukázali nám zbrane, autopark a samozrejme aj helikoptéru, ktorú používajú pri výkone svojej služby. Bolo to veľmi zaujímavé. Aj takto chceme pohraničným policajtom v Uličí poďakovať za námahu a čas ktorý nám venovali.

Vo štvrtok okrem športových hier sme sa večer stretli pri vatre. V tento deň bola večierka vyhlásená skôr, pretože v piatok ráno sme mali v programe pristúpiť k svätej Spovedi a následne aj k svätej Eucharistii v uličskom chráme. Pekný piatkový deň sme využili na kúpanie v miestnom potoku a večer sme mali rozlúčkovú diskotéku.

Týždeň nám ubehol veľmi rýchlo a bola sobota. V modlitbách sme poďakovali Bohu za Ním požehnaný týždeň, naraňjkovali sme sa a chtiac nechtiac sme sa zbalili a pripravili na cestu domov. O 11.00 hod. prichádza autobus Hemkostavu HSV Humenné, a my sme všetci za silného dážďa nastúpili do autobusu, aby sme sa vrátili opäť domov.

Účastník letného tábora

Kamenica

Aj tohto roku sa konala Kamenica. Je to duchovno-športové podujatie pre mladých ľudí. Bol to už tretí ročník takejto aktivity. Konala sa v dňoch 13.-15. augusta 2008. Tohto roku sa jej zúčastnilo okolo 50 účastníkov. Celé stretnutie začalo v stredu spoločným obedom. Po krátkom oddychu nasle-

doval moleben na prizvanie pomoci Svätého Ducha. Po ňom sme všetci spolu pobesedovali, navečerali sme sa a začal sa večerný program s maľovaním plagátov.

Nasledujúci deň začal (pre cvikov chtivých) rozcvičkou, rannými modlitbami a raňajkami. Krátke voľno vystriedala prednáška, zamyslenia a diskusia. Na obed k nám zavítal Jeho Vysokopreosvietenosť Ján, vladyka

prešovský. Vladyka po krátkom príhovore rozdal všetkým účastníkom sladkosť a ikonku, ako požehnanie. Popoludnie bolo venované športu.

Rôzne športové súťaže tradičné, či netradičné, stálo zato vyskúšať. Verím, že si všetci prišli na svoje. Večer sa niesol s heslom „Chatka baví chatku“, len je trocha škoda, že nie všetci sa do aktivity zapojili. Poďakovanie patrí všetkým, ktorí si

niečo na úkor voľného času pripravili.

Nasledujúce ráno začínalo podobným scenárom, ako to predošlé.

Samozrejme všetko pod taktovkou otca Ivana, nášho mládežníka :).

Všetko sme si pekne zhodnotili a začala sa „veľká“ brigáda na chatkách, aby ostali čisté. Po spoločnom obede sme sa poďakovali Bohu molebnom.

a začalo sa veľké lúčenie. Celý tábor sa až príliš rýchlo skončil, a tak sa už teraz tešíme na budúci rok.

Veľké ĎAKUJEME patrí Pánu Bohu, otcovi duchovnému Ivanovi Biloruskému s rodinou a tiež všetkým zúčastneným.

Alexander

Všetchny srdečně zveme na tradiční pouť ke sv. Ludmile na Tetín.

Pouť se uskuteční v sobotu 27. 9.

Liturgie bude sloužena v kostele sv. Ludmily na Tetíně a začne v 11:00.

Pěší poutníci vychází z nádraží v Srbsku v 9:15.

Spojení z Prahy: Praha hl.n. - 8:26 / Srbsko - 9:11

Spojení z Plzně: Plzeň - 7:20 / Srbsko - 8:53

Spojení z Hradce: Hradec Kr. - 6:08 / Srbsko - 9:11

Těšíme se na setkání

vaše Bratrstvo pravoslavné mládeže